

5. april 2013

j.nr. AJC-020-026

SFU's beretning 2012

Tilskud til digitale læremidler

I 2012 har SFU haft hovedfokus på regeringen og kommunernes digitalisering af folkeskolen, hvor der er afsat omkring 400 mio. kr. fra staten og et tilsvarende beløb fra kommunerne til indkøb af digitale læremidler.

Forlagene ønsker som branche at være medspillere i forhold til at få regeringen og KL's ambitiøse projekt om digitalisering af folkeskolen til at lykkes, og forlagene vil meget gerne over for beslutningstagerne bidrage med de erfaringer og den indsigt, forlagene har omkring både læremidlerne og markedet.

Foreningen har været i aktiv dialog med embedsmænd fra Undervisningsministeriet, UNI-C, KL og medlemmerne af Undervisningsudvalget for at få sat fokus på betydningen af de tildelingskriterier, som regulerer, hvilke læremidler som kan få tilskud. Tilskuddet til digitale læremidler vil sætte skub i videreudviklingen af digitale læremidler og vil præge markedet derhen, at det vil være de tilskudsberettigede læremidler, som såvel producenter som undervisere vil rette deres opmærksomhed imod. Derfor vil tilskudskriterierne have væsentlig betydning for de digitale materialer, der bliver udviklet.

I efteråret 2012 lavede SFU notatet "Effektive læremidler i folkeskolen – hvordan?", hvor SFU fremhæver en række anbefalinger til udformningen af de fremadrettede tilskudskriterier:

- Høj kvalitet og didaktiske kriterier. Læremidlet skal styrke kvalitet og faglighed i undervisningen. Det er afgørende vigtigt, at læremidlet er udviklet med afsæt i læreplaner, og hvilke nøjagtige læringsmål det skal understøtte.
- Advarsel imod, at muligheden for at kunne købe enkeltdele gøres til et tilskudskriterium, fordi det vil bremse udviklingen af nogle af de mest avancerede integrerede materialer, som ikke i alle tilfælde vil være egnede til opsplitting.
- Forlagenes positive erfaringer med "blended learning" taler klart for at fastholde muligheden for, at ikke kun enkeltstående digitale læremidler kan opnå støtte, men også digitale læremidler, som er knyttet op til et bogligt materiale.

- Forlæggerforeningen bifalder til fulde princippet om, at der igangsættes løbende evaluering af, hvordan de nye digitale læremidler i undervisningen virker for at opnå øget viden om faglige, pædagogiske og ressourcefrigørende effekter.
- Advarsel imod for hyppig udskiftning af tilskudsberettigede fag. Produktionstiden på et gennemarbejdet og ambitiøst materiale kan sagtens kan tage mindst et år. Og der er ingen tvivl om, at risikovilligheden til at kaste sig over større, længerevarende projekter, der kunne give et markant indlæringsløft, vil begrænses, hvis man ikke giver lidt længere "arbejdsro" til udviklingen af digitale læremidler i de enkelte fag.

Foreningen har mødt en stor interesse for problemstillingen, og den 5. februar havde SFU foretræde for Uddannelsesudvalget.

Sideløbende er aftalen om Materialeplatformen blevet genforhandlet for at sikre, at metadata fra Materialeplatformen ikke må gøres til kommerciel virksomhed for 3.-part. Dette har været vigtigt for SFU, da Materialeplatformen skal levere metadata til de distributionsplatforme, som skal distribuere de tilskudsberettigede digitale læremidler.

Copydan – digitale aftaler

Uddannelsesinstitutionerne har gennem en årrække i stigende grad efterspurgt adgang til at indscanne og distribuere digitalt indhold til elever/studerende.

Der er et åbenbart behov på uddannelsesinstitutionerne for øgede digitale kopieringsmuligheder. Og når et behov er tilstrækkeligt åbenbart, stiger risikoen for, at kopieringen finder sted – også uden aftaler. Balancen er at udforme aftalerne, så de på den ene side tilgodeser uddannelsesinstitutionernes behov og sikrer rettighedshaverne indtægter og på den anden side ikke går ind og kannibalerer det kommercielle marked.

Copydan har haft forskellige digitale forsøgsaftaler med mellemlange og videregående uddannelsesinstitutioner, og erfaringerne har været gode både i forhold til indrapportering og kontrol med, at begrænsningsreglerne overholdes.

I 2012 har SFU i samarbejde med Copydan Tekst og Node udarbejdet en strategi for fremtidige digitale aftaler, som skal sikre tidssvarende Copydan-aftaler. Foreningen forventer, at forhandlingerne vil være afsluttet i løbet af 2013.

Den 12. april holder foreningen medlemsmøde om de nye digitale aftaler.

Ulovlig kopiering af lærebøger i kopicentre

På det analoge område foregår der fortsat ulovlig kopiering i kopicentre. Politiet har flere gange måtte rykke ud til et kopicenter i Odense. Det lykkedes foreningen at få politiet til at gå ind i sagen, og i februar 2013 blev der afsagt dom mod ejeren af Mr. Copy. Ejeren havde en harddisk med knap 2000 indscannede lærebøger. Ejeren fik 6 måneders ubetinget fængsel for ulovlig kopiering af lærebøger og blev samtidig fradømt retten til at drive kopiforretning. Det er den hidtil hårdeste straf, som er blevet idømt i en kopicentersag, og Forlæggerforeningen er tilfreds med, at straffen statuerer, at det ikke er uden konsekvenser at drive ulovlig kopivirksomhed. Forhåbentligt vil straffens størrelse gøre indtryk på andre. Foreningen havde nedlagt et erstatningskrav under sagen på knap 500.000 kr., men retten udskilte kravet til særskilt civil behandling. Foreningen har efterfølgende besluttet ikke at rejse kravet mod ejeren, da udsigterne til at inddrive et krav ikke står mål med udgifterne forbundet hermed.

Nordisk skolebogsconference august 2013 i Island

Forlæggerforeningerne i de nordiske lande går på skift med hvert andet år at arrangere skolebogsconferencer med et både fagligt og socialt sigte. I år holdes skolebogsconferencen på Island fra den 14-16. august. Der er nærmere information om konferencen samt tilmelding på www.danskeforlag.dk.